

مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت راه و شهرسازی

راهبرد پدافند غیرعامل در حمل و نقل

www.ketab.ir

شماره نشر: گ - ۹۵۰

چاپ اول: ۱۴۰۰

سرشناسه	: حدادی پور، حسن، ۱۳۵۲-
عنوان و نام پدیدآور	: راهبرد پدافند غیرعامل در حمل و نقل/مجری حسن حدادی پور؛ ناظران علی اکبر پوری رحیم، نادر حق جو؛ ویراستار علمی مقصود پوریایی؛ همکاران محمدصادق آخوندی، علی کجباف
مشخصات نشر	: مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	: ۱۵۵ص: نقشه، جدول
فروست	: مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، شماره نشر: گ-۹۵۰
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۳-۳۵۱-۰
وضعیت فهرستویی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۵۱ - ۱۵۴
موضوع	: حمل و نقل -- ایران -- پیش‌بینی‌های ایمنی
موضوع	: Transportation -- Iran -- Safety measures
موضوع	: دفاع غیرنظامی -- ایران -- برنامه‌ریزی
موضوع	: Civil defense -- Iran -- Planning
موضوع	: دفاع غیرنظامی -- ایران -- پیش‌بینی‌های ایمنی
موضوع	: Civil defense -- Iran -- Safety measures
شناسه افزوده	: پوری رحیم، علی اکبر، ۱۳۵۰-
شناسه افزوده	: حق جو، نادر، ۱۳۴۹-
شناسه افزوده	: پوریاری، مقصود، ویراستار
شناسه افزوده	: آخوندی، محمدصادق، ۱۳۵۰-
شناسه افزوده	: کجباف، علی، ۱۳۶۱ -
شناسه افزوده	: مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی
شناسه افزوده	: Road, Housing and Urban Development Research Center
رده بندی کنگره	: ۳۸۸.۹۵۵
رده بندی دیویی	: ۳۸۸.۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۴۰۷۳۷
وضعیت رکورد	: فیا

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب: راهبرد پدافند غیرعامل در حمل و نقل
مجری: حسن حدادی پور
مشاور: معاونت پژوهشی دانشگاه صنعتی شریف
ناظران: پوری رحیم علی اکبر - حق جو نادر
ویراستار علمی: مقصود پوریاری
همکاران: محمد صادق آخوندی، علی کجباف
شماره نشر: گ-۹۵۰
ناشر: مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی
نوبت چاپ: اول
تیراژ: ۱۰۰جلد

قطع: وزیری

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: اداره انتشارات و چاپ مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی

قیمت: ۳۳۰۰۰۰ ریال

ISBN:978-600-113-351-0

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۳-۳۵۱-۰

مسئولیت صحت دیدگاه‌های علمی بر عهده نگارندگان محترم می‌باشد.
کلیه حقوق چاپ و انتشار اثر برای مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی محفوظ است.

نشانی ناشر: تهران، بزرگراه شیخ فضل ... نوری، روبروی فاز ۲ شهرک فرهنگیان، خیابان نارگل، خیابان شهید علی مروی، خیابان حکمت صندوق پستی: ۱۶۹۶-۱۳۱۴۵ تلفن: ۸۸۲۵۵۹۴۲-۶ دورنگار: ۸۸۳۸۴۱۳۲
پست الکترونیکی: pub@bhrc.ac.ir فروش الکترونیکی: http://pub.bhrc.ac.ir

سخن مرکز

سیستم حمل و نقل هر کشور به عنوان حلقه اتصال کلیه زیرساخت ها مطرح می باشد و با توجه به راهبرد دشمن مبنی بر انهدام مراکز ثقل، بکارگیری پدافند غیرعامل در حمل و نقل براساس میزان اهمیت، شناسایی تهدیدات احتمالی جهت کاهش آسیب پذیری و مقابله با تهدیدات احتمالی ضروری به نظر می رسد. مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی در راستای انجام پژوهش های کاربردی و تولید دانش برای حل مسایل کشور و پاسخ گویی به نیازهای جامعه مهندسی، تحقیق های پژوهشی، تهیه دستورالعمل ها و آیین نامه های مصوب ملی، بازنگری مجموعه مقررات ملی ساختمان و مدارک فنی پشتیبان، استانداردهای ملی و سایر مدارک علمی را در دستور رسیدگی قرار داده است تا بیش از گذشته در جهت حل مشکلات ملی و توسعه کشور اقدام نماید. در این طرح پژوهشی مشتمل بر ۸ فاز گزارشی می باشد و تلاش گردیده پس از تعریف موضوع پژوهش و کلیات آن، واژه های کلیدی در حوزه دفاع غیرعامل شامل انواع تهدیدات، انواع شیوه ها، مراکز حیاتی، حساس و مهم بررسی شده سپس سناریوهای تهدید در تقابل با دفاع غیرعامل (خاستگاه مفهومی تهدیدات)، اصول حاکم در طراحی سناریوهای تهدید و سناریوهای تهدید در تقابل با دفاع غیرعامل معرفی شوند. به منظور انجام مطالعات تطبیقی، ساختار و حوزه بندی های پدافند غیرعامل در سه کشور آمریکا، استرالیا و سوئیس مورد بررسی قرار گرفت. در ادامه راهکارهای ارائه شده در قالب سند برنامه راهبردی تهیه گردیده است که این راهکارها در سه بخش هوایی، زمینی (جاده ای و ریلی) و دریایی ارائه گردیده است. لازم به ذکر است که این کتاب براساس نتایج تحقیقی که در سال ۱۳۸۹ انجام شده است تدوین گردید و در این میان برخی آمار مربوط به زیرساختها مربوط به آن بازه زمانی بوده و و نتایج تحقیق با توجه به ماهیت آن قابل استفاده است. در بحث اسناد بالادستی با توجه به تصویب دو برنامه پنج ساله (پنجم و ششم) تاکنون، موارد مرتبط استخراج و در گزارش لحاظ گردید. در انتشار این مجموعه، افراد بسیاری همکاری داشته اند، از جمله آقایان حسن حداد پور، محمدصادق آخوندی، علی اکبر پوری رحیم، نادر حق جو، حمید عباسی و آقای مقصود پوریاری رئیس بخش لجستیک، مدیریت سیستمها و بحران مرکز که از همه این بزرگواران صمیمانه تشکر و قدردانی می شود. همچنین از شما خواننده ی گرامی صمیمانه تقاضا دارد در صورت مشاهده هر گونه ایراد شکلی و محتوایی و یا ابهام در مفاهیم بکار رفته مراتب را به این مرکز اعلام فرمایید.

محمد شکرچی زاده

رئیس مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: بیان مساله و ادبیات موضوع
۱	۱-۱- مقدمه:
۸	۲-۱- اهداف تحقیق:
۹	۳-۱- فرضیات اساسی انجام تحقیق:
۹	۴-۱- محدودیت ها و موانع انجام تحقیق:
۱۰	۵-۱- سابقه تحقیق در ایران و در خارج از کشور:
۱۱	۶-۱- تحقیق های مشابه:
۱۳	فصل دوم: مرحله مقدماتی
۱۳	۱-۲- مقدمه:
۱۸	۲-۲- طرحها، ساختار پدافند غیر عامل و جایگاه وزارت راه و شهرسازی:
۲۲	۳-۲- تعامل وزارت راه و شهرسازی با دیگر دستگاهها:
۲۳	۴-۲- ماموریت کمیته پدافند غیر عامل وزارت راه و شهرسازی:
۲۳	۵-۲- چشم انداز پدافند غیر عامل وزارت راه و شهرسازی:
۲۵	فصل سوم: مطالعات تطبیقی
۲۵	۱-۳- مقدمه:
۲۶	۲-۳- بررسی و تجزیه و تحلیل اصول و مبانی پدافند غیر عامل سه کشور در حوزه راه و ترابری:
۳۲	۳-۳- بررسی بیانیه ماموریت نظام پدافند غیر عامل در کشورهای مورد مطالعه:
۳۲	۴-۳- بررسی هدف در نظام پدافند غیر عامل در کشورهای مورد مطالعه:
۳۳	۵-۳- مروری بر نظریات ساختار و حوزه بندی های پدافند غیر عامل در سه کشور:
۳۷	۶-۳- تهدید شناسی و جایگاه آن در مدیریت پدافند غیر عامل:
۳۹	۷-۳- ارزیابی تناسب ساز و کارهای پدافند غیر عامل در آمریکا با سطوح تهدید در حوزه راه و ترابری:
۴۰	۸-۳- ساختار اجرایی و تشکیلاتی پدافند غیر عامل در کشورهای منتخب:
۴۱	۹-۳- بررسی و تجزیه و تحلیل زیرساختهای حیاتی در حوزه راه و ترابری:
۴۲	۱۰-۳- اهمیت جایگاه پدافند غیر عامل در حفاظت از زیرساختهای حمل و نقل:
۴۳	۱۱-۳- مدل عمومی حفاظت از زیرساختهای حیاتی:
۴۴	۱۲-۳- مدل سازی برآورد تهدید:
۴۵	۱۳-۳- بررسی مدل های تحلیل اقتصادی مبتنی بر تدابیر دفاع غیر عامل: